

Alternatív javaslat

Várhatóan a jövő héten kezdődik az 1994. évi költségvetési törvénytervezet megvitatása. Két civil szervezet – a Levegő Munkacsoport, valamint a Közgázteremtési és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete – tegnap tártá nyilvánosság elé részletes módosító javaslatát. Vadász János, a KKDSZ országos titkára lapunknak elmondta: bár a tervezetet az érintettek most láthatják először (az indítványt eljuttatják a frakciókhoz, parlamenti bizottságokhoz, minisztériumokhoz, szakszervezeti konföderációkhoz, önkormányzati szövetségekhez, környezetvédő szervezetekhez), valamennyi parlamenti párt képviselőivel tárgyalnak már, s mindenütt akadtak képviselők, akik támogatásukról biztosították a koncepciót.

A sajtótájékoztatón hangzottak a tervezet mögött nem politikai, hanem szakmai megfontolások állnak, céljuk, hogy „az erőforrások ésszerű átcsoportosításával” a jelenleg hátrányos helyzetűnek ítélt két területet, a kultúrát és a környezetvédelmet előnyökhöz juttassák.

A konkrét javaslatok között szerepel a jáveljárások szigorítása, az áfa-kulcsok változtatása (alsót 6 százalékra csökkenteni, a felső sávot 29 százalékra emelni), a külföldi tehergépjárművekre vonatkozó kedvezmények megszüntetése, az üzemanyagok fogyasztási adójának 22 százalékos emelése, a használt gépkocsik behozatali díjának növelése, az egyszerű használatos csomagolóanyagok adóztatása. A másik oldalon többek között a miniszterelnökségi, honvédelmi, pénzügyminisztériumi kiadások csökkentése. Az így felszabadult több mint 200 milliárdot környezetvédelmi tevékenységek finanszírozására, a költségvetési intézmények működési hozzájárulására, a közalkalmazotti, köztisztviselői bérek emelésére, a Nemzeti Kulturális Alap támogatására javasolják átcsoportosítani.

K. Cs.

Hollandia már csak méretei miatt is példa értékű ország lehet hazánk számára. Hirsch Ballin, a Holland Királyság igazságügy-minisztere október 3-6. között hazánkban tartózkodik. Ez idő alatt aláírja a magyar-holland igazságügyi együttműködési egyezményt, és találkozik több igazságügyi vezetővel is.

Az Új Magyarország kérdéseire a miniszter elmondta, hogy a 15 milliós Hollandiában egyszerűsített bírósági rendszer. Január 1-jétől a tizenkilenc helyi bíróságtól a fellebbviteli bírósághoz lehet majd fellebbezni. A Legfelsőbb Bíróság jogi irányzatával segíti a jogalkalmazott munkáját.

Az Alkotmánybíróság szerepét náluk az Államtanács tölti be. A helyi bíróságok egyaránt foglalkoznak polgári, büntető és közgazdasági bíráskodással.

A legfőbb ügyési munkakört a királyságban öt tartományi főügyész látja el, akik fölött az igazságügy-miniszter áll. A miniszter a gyakorlati jogalkalmazás kérdéseit illetően utasításokat adhat a főügyészeknek. Ahogy Ballin doktor fogalmazott: „Az ügyészség autonóm intézmény, de nem független”, azaz a szakmai felelősség az ügyészeké, a politikai viszont az igazságügy-miniszteré.

Hollandiában a kábítószer-kereskedőket szigorúan büntetik, a fogyasztókat pedig egészség-

ügyi ellátásban részesítik. Az ombudsman működéséről a miniszter elégedetten nyilatkozott, mint mondta, ez az intézmény nagyon hatékonyan biztosítja az állampolgárok jogvédelmét a közigazgatási ügyekben. Az emberi jogok érvényesítéséről Ballin miniszter elmondta, hogy negyven éve, amikor országa csatlakozott a Konvencióhoz, apáik úgy gondolták, hogy minden rendben van. Aztán fokozatosan rá kellett jönniük, hogy az elmeegyrázkodásról, a katonák fegyelmi eljárásáról és a büntetés-végrehajtásról szóló törvények sürgős módosításra szorulnak...

A. I.

Igazságtétel kell

Együttműködési megállapodást kötött hét, nemzeti elkötelezettségű társadalmi szervezet: a Törvényelvi Igazságtétel Bizottság, a Recsiki Szövetség, a Politikai Elítéltek Közössége, a Pofosz, a SZORAKESZ, a volt Magyar Politikai Foglyok Világszövetsége, és az Igazolt Szabadságharcosok Világszövetsége. Ezt tegnap közös sajtótájékoztatót tartottak be a szervezetek képviselői.

A sajtótájékoztatót elhangzott: a hét szervezet bizonyítottan elkötelezett és hiteles erő a rendszerváltozásban. Összefogásukkal a rokon politikai erők egyesítésén túl példát kívánnak mutatni a társadalom számára létfontosságú nemzeti közmegegyezésre. Legfontosabb céljaik: az igazságtétel, a kárpótlás és a privatizáció tisztasága. Ezeket nemzeti sorskérdéseknek tartják, mert megoldásuk a demokrácia, a jogállamiság és a piac-

gazdaság erősítését szolgálja. Az igazságtételről elhangzott, hogy ellentét van a jogi megoldások és a társadalom igazságérzete között. Ezért ezt a kérdést mihamarabb meg kell oldani.

A nemzeti elkötelezettséget azért is hangsúlyozták, mert ha világpolgárként tünethetnek fel magukat, szemet hunynának afölött, ami Erdélyben, a Vajdaságban és más magyarlakta területeken történik. A magyarok egyharmada külföldön él, s ez különös felelősséget ró az anyországra.

Egy kérdésre válaszolva közölték, hogy az '56-os Magyarok Világszövetségével, amelynek Pongrácz Gergely a vezetője, nincsen kapcsolatuk. A közéletért azért sem keresik, mivel azok politikai gondolkodása merőben eltér a megállapodást aláíró szervezetekétől.

Cs. A.

Jányt felmentették

Jány (Hautzinger) Gusztáv volt vezérrezdes büntetőügyében a Legfelsőbb Bíróság – a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványának elbírálása alapján – hétfőn hatályon kívül helyezte a Budapesti Népbíróság ítéletét, és a terhelte, a háborús büntetést miatt emelt vád alól felmentette. A terhére rótt bűncselekményt nem követte el. Mint ismert, Jány Gusztávot – akit 1940-ben neveztek ki a 2. magyar hadsereg parancsnokává – a Budapesti Népbíróság 1947. október 4-én kiharított és november 25-én első fokú jogerőre emelkedett ítéletével golyó általi halálbüntetésre ítélte, két háborús bűncselekmény elkövetése miatt. Az ítéletet 1947. november 26-án végrehajtották.

A Legfelsőbb Bíróság szerint képtelenség lett volna Jány Gusztávot elvárni, hogy szembehelyezkedjen a felettesei parancsaival, ugyanis agyonlövésellel fenyegetett katonai bűncselekményt követett volna el.

Cs. A.

Az iskolaigazgatók együttműködnek Dabas-Sáriban

Nem csillapodik a helyi általános iskola egyházi működése miatt kiobbant vita Dabas-Sáriban. A legújabb fejlemény, hogy a megosztott tanintézet világnézetiileg semleges részlegében tanuló diákok szüleinek egy része aláírás-gyűjtési akciót indított a helyi plébános, Pásztor Győző elmozdítását kérve a váci püspöktől, többen ugyanis túlságosan szigorúnak ítélik Győző atyának azon módszereit, amelyekkel vallásuk gyakorlására buzdítja a hívőket. A katolikus iskolába járó gyerekek szüleinek zöme továbbra is ragaszkodik papjához. Egyelőre nem döntöttek el, hogy indítsanak-e ellenakciót. Az elmérgesedő légkörben az egyházi iskola két tanára otthonának ablakait ismeretlen tettesek a minap kövel beverték.

Az MTI megkérdezte az egy

épületben működő két iskola igazgatóját, milyen kiutat látnak az egyre nyomasztóbb légkör feloldására. Nagy Ferenc, a felekezetiileg semleges és Kilincsné Tamás, az egyházi iskola vezetője egyaránt kifejezte együttműködési készségét a másik féllel, és mint hangsúlyozták, a viszálykodás helyett az egészséges verseny kialakítására töreksezenek, a pedagógusok munkájának színvonala kell, hogy eldöntse melyik iskolának nagyobb a létjogosultsága. Kilincsné Tamás egyúttal kifejtette: a mostani, bizonytalan helyzet fenntartása csak tovább mélyítheti a lakosság körében az ellentéteket, s ennek feloldására az önkormányzati testületnek mielőbb döntést kell hoznia az osztálytermek igazságosabb elosztásáról.

Légy a tejben

Panaszkodik az Elefánt. Ki gondolná, hogy egy ilyen böhöm nagy állat ennyire érzékeny, ha a tyúkszemére hágnak? Rögtön kiderül, hogy mekkora nagy lelke van, és mennyire tud az fájni. Mert nem mindegy, hogy ki a taposó, és kit taposnak.

Mint közsímet, a Kurír Elefántja szolidra sikeredett kis fotómontázs között G. Nagyné Maczó Agnes országgyűlési képviselőnről. Mivel a kép alapján senkinek sem politikai, sokkal inkább egyéb asszociációi támadhattak, a Legfelsőbb Bíróság a művészi teljesítményét honorálódó háromszáz ezer rénes forintot kifizetésére kötelezte a Kurír Lap- és Könyvkiadó Részvénytársaságot, s megtoldotta még közérdekű célokra fordítandó további háromszáz ezerrel.

Bizony, ez még egy Elefántnak is sok. El is vágatott nyomban Pető Jánostól Bencsik Gáborig, a MÜOSZ főtítkáráról pedig egyenesen a Nyilvánosság Klub ügyvivőjéig. Végére is nem kisebb dologról van szó, mint: „Az ügynek még nemzetközi visszhangja is lehetne, mégpedig a sajtószabadság, illetve annak megsértése miatt.” Márpedig: „A kormányt különben már így is eléggé megítélik a medence központossága miatt.”

Hát igen, jellegzetes elefántészjárásra utaló okoskodás. Az elefántosodás azonban – úgy látszik – ragályos. Pető János szerint: „egy kezdő színésznőnek reklámja még a negatív reklám is”. Babus Endre ügyvivőt a „karikatúra” létjogosultságának jövője aggasztja. Így lesz egy fotómontázsból karikatúra, képviselőnőből kezdő színésznő, az egészről pedig nemzetközi ügy.

Személyiségi jog, tapintat, nők iránti udvariasság – ilyen fogalmakat az elefántészjáró nem ismer.

Z. L.

Nők a hajlékteremtésben

Tegnap a Belügyminisztériumban Verebelyi Imre közigazgatási államtitkár megnyitójával az idei HABITAT világnap alkalmából hazánk először adott otthont az emberi települések életminőségének javítását célzó szervezet éves ünnepének. A világnap témájához kapcsolódtak Göncz Árpád köztársasági elnök üdvözlő szavai is. A köztársasági elnök hangsúlyozta, hogy nők nélkül lehetetlen életminőségéről beszélni, és a településfejlesztést elkötelezhetetlennek tartotta a megbízhatóság, szorgalom, figyelmes női erényeire alapozó otthonteremtés nélkül. Boross Péter

belügyminiszter rövid köszöntőjében felhívta a figyelmet arra, hogy a nemzetközi enyhülést érintő tárgyalások jövőépítéséhez hasonló a nők családépítő ígéretedése is.

A HABITAT-világnap méltó megünneplésére a köztársasági elnök és a belügyminiszter állami elismeréseket és kitüntetésekkel adományozott a településfejlesztésben és a hajlékteremtésben kiemelkedő tevékenységet kifejtő személyek sokaságának, majd Boross Péter HABITAT '93 emlékéremet nyújtott át az egész régiót képviselő 19 külföldi vendégnek.

(békés)

A mozgássérültek múltja, jelene, jövője

A budavári Legújabbkori Történeti Múzeumban megnyílt szombaton a „90 éves a mozgássérültek intézményes nevelése Magyarországon” című kiállítás. A Mózgásjavító Általános Iskola és Diákotthon jubileumi rendezvénysorozatának talán ez a kiállítás a leg-sokatmondott állomása, hiszen kézzelfoghatóan, a laikusoknak is érthetően tárja a nagyközönség elé a magyar mozgáskorlátozottak múltját és jelenét, örömeit és gondjait.

A Nyomorék Gyermekek Otthonát 1903-ban alapította meg a Deák Ferenc Szabadjóműves Páholly. Mint az egyik alapító, Rothfeld Richárd megfogalmazta: „Az a végtelen szeretet, mely az emberek szívében honol, s mely segítségére siet a szűkölködőknek és felemeli a süllyedőt, mely dicsoféget nem hajhászva, elismerést, halált és köszönetet nem remélve, tisztán kötelességből teljesíti a jót, teremtette meg a Nyomorék Gyermekek Otthonát.”

A Nyomorék Gyermekek Otthona Egyesület tettekkészsége az alapítás után sem csökkent, úgyhogy 1911-ben már állt az otthon saját épülete, és a 30-as évekre megvalósult a mozgáskorlátozottak komplex rehabilitációja: a Mexikói út 63-64-ben működött internátus és iskola (ez volt az első nyolcosztályos elemi Magyarországon!), kórház orthopaediai és rheumatológiai osztállyal, va-

lamint hét(!) szakmára oktató iparostanonc-iskola. A mozgássérült gyermek bent lakhatott, helyben gyógyították, tanították, és végül szakmát adtak a kezébe. Mindez ingyenes volt, az egyesület gondoskodott a fenntartásról. Ugyancsak az egyesület fogta össze a hazai nyomorékokat.

Az államosítás után ez a szinte tökéletes szisztéma nem maradt meg. Az egyesülettel, mivel tagsága jórészt hadirokkantakból állt, akik a Szovjetunió elleni háborúban sebesültek meg, feloszlatták. Az egy intézménynek több tárcához kellett volna tartoznia, amiből persze huzakodás lett. Végül „győzött” az egészségügy. Az iskolát és az internátust a Mexikói út 60-ba költöztették, amely ugyan vakoknak tervezett épület volt, de hát kicsire nem néztek.

Zsótér Pál igazgató több évtizedes áldozatos munkájával las-

Thürmer most nem beszédes

A Munkáspárt a moszkvai eseményekről

Mi a véleménye Thürmer Gyulának, a Munkáspárt elnökének az oroszországi fejleményekről. Ezt próbáltuk megtudni tegnap délután a Munkáspárt székházában, ahol azonban az elnök elfoglaltságára hivatkozva kitért a nyilatkozat elől. A rövid, előszóba beszélgetésből csupán az derült ki, hogy Thürmer azért figyelemmel kíséri az eseményeket. De – bizonyára okulva a két évvel ezelőtti, Janajevék puccsát sietősen üdvözlő nyilatkozatából – ezúttal szóra sem lehetett bírni: Thürmer gyorsan sarkon fordult, s bevonult dolgozószobájába.

Nyíró Sándorból, a Munkáspárt alelnökéből is csak roppant nehézségek árán sikerült kicsikarni néhány mondatot.

– Mi a véleményük a moszkvai eseményekről?

– Az elnökség nem foglalkozott a kérdéssel, nincs állásfoglalásunk.

– Személyesen mit gondol?

– Nincsenek hiteles információim, amik pedig vannak, azok alapján nem kívánom kommentálni a történeteket.

– Mi jut eszébe mégis?

– Az erőszak minden formáját

elutasítjuk. Nagy baj, hogy vér folyik Moszkva utcáin.

– Ki a felelős ezért?

– Hadd ne válaszoljak erre. Az biztos, hogy az alkotmányos rendnek érvényesülnie kell.

– Ki szegte azt meg?

– A bajok nem most kezdődtek, szerepet játszott az is, hogy feloszlatták a parlamentet.

– Tehát Jelcin a felelős?

– Nincsenek pontos információim, nem nyilatkozom.

– Elképzelhető egy kommunista fordulat Oroszországban?

– Nem, ez teljesen képtelenség volna.

– Az oroszországi események hatására lehet-e Magyarországon kommunista visszarendeződés?

– Ez így nagyon rossz kérdés.

– Szóval várható-e, hogy a magyar kommunisták megerősödnek?

– Tőlünk függetlenek az orosz események, ilyesfajta összefüggés nincs. A Munkáspárt külső segítség nélkül, saját erejéből akar megerősödni.

– Tehát most nem üdvözlőnek az orosz konzervatív erőket, úgy, ahogy tették azt két éve, Janajevék esetében?

– Mondom: ami Moszkvában történik, kizárólag Oroszország belügye.

Csarnai Attila

Vagyoni egyezés

A hat szakszervezeti konföderáció – ha az eredetileg tervezett vagyonmegosztás megvalósul – nem kívánja firtatni az 1992. szeptember 10-ei, korábbi vagyoni egyezséget megelőző időszakot, a bevételek és kiadások mibenlétét. Vitára adott alapot eddig az is, hogy a múlt év szeptember 10-ei vagyonmegállapodásban több, jelenleg állami tulajdonként nyilvántartott, nagy értékű ingatlan a szakszervezetek között elosztható létesítményként szerepelt. A most megkötött egyezésben e létesítményekről csak használatbavételt jelölnek meg. Ilyen az MSZOSZ-re jutó, budapesti, Dózsa György út 84/C alatti irodaház, valamint az Autonómokra, az ÉSZT-re és a SZEFE-re jutó budapesti Hotel Benczúr.

Az egyes vagyoncsoportokhoz tulajdonként kerülő nagy értékű ingatlanok közül az MSZOSZ-nek jut a balatonfüredi oktatási intézet, a budapesti, Dózsa György úti székház, az Autonómok az ÉSZT és a SZEFE tulajdonába kerül a budapesti, Bajza utca 17-19. szám alatti irodaház, a salgótarjáni oktatási intézet, a Ligához és a Munkástanácsokhoz a budapesti, Tárogató úti irodaház és szálloda meg a Városligeti fasor 45. szám alatti irodaház.

Kormányzati látogatások

Pénzügyminisztérium
Becker Pál politikai államtitkár október 8-án 17 órától Valkón, 19 órától Zsambokon képviselői fogadóórát tart. Honvédelmi Minisztérium

Für Lajos miniszter október 5-én Békéscsabán az Erdélyi Kör szervezésében az aradi vértanúk emlékére koszorúzási ünnepségen vesz részt. Igazságügyi Minisztérium

Balsai István igazságügy-miniszter október 6-án, 10 órakor részt vesz az aradi vértanúk és Batthyány Lajos emlékére, a Batthyány- emlékművesen rendezett koszorúzási ünnepségen, október 8-10. között pedig az MDF országos választmánya testületi ülésének résztvevője, Egerben. Isépy Tamás politikai államtitkár október 6-án Leányfaluon a holland igazságügy-miniszter tiszteletére ebédet ad.

Ipari és Kereskedelmi Minisztérium
Latorcai János miniszter október 9-én kormánylátogatás alkalmából Szolnokon tartózkodik. Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

Gyurkó János miniszter október 9-én Szolnokon kormánylátogatáson vesz részt.

Tarján Lászlóné politikai államtitkár október 5-én Tihanyban és Balatonfűreden a Bundestag Környezetvédelmi Bizottsága tagjait fogadja, október 8-án Fonyódon a Balatoni Regionális Tanszék ülésén tartózkodik, október 9-én Kaposváron a Repülőgépek Környezetvédelmi Szolgálat alakuló ülésén vesz részt.

Kemény Attila közigazgatási államtitkár október 5-én Nyírbátorban az Országos Műemlékvédelmi Konferencia XVII. ülésén tartózkodik. Közlékek, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium

Schamschula György miniszter október 5-én Gödöllőn a Polgármesteri Hivatal térségvezetőivel tárgyal, október 8-án Karancsberényben MDF lakossági fórumot tart. Külügyminisztérium

Martonyi János államtitkár október 6-án Eleméren megkoszorúzza Kis Ernő altábornagy emlékművét. Munkügyi Minisztérium

Kiss Gyula miniszter október 8-án Debrecenben a Regionális Munkaerőközpont megnyitóján vesz részt, október 9-én Szolnokon a kormánylátogatáson tartózkodik.

Pulay Gyula közigazgatási államtitkár október 8-án Szolnokon az államtitkári értekezleten vesz részt. Művelődési és Köznevelési Minisztérium

Kálmán Attila politikai államtitkár október 5-én délelőtt Győrben osztály-magyar iskola alapításáról megbeszélésen vesz részt, október 9-én Szolnokon a kormánylátogatáson vesz részt.

Biszerkszy Elemér közigazgatási államtitkár október 8-án Szolnokon tartózkodik, az államtitkári értekezleten. Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma

Kádár Béla miniszter október 6-án délután Sárospatakon fórumon, október 9-én Szolnokon kormánylátogatáson vesz részt.

Népjóléti Minisztérium
Surján László miniszter október 9-én kormánylátogatás alkalmából Szolnokon tartózkodik.

Pusztai Erzsébet politikai államtitkár október 6-án Szekszárdon a Magyar Család és Nővédelmi Tudományos Társaság ülésén vesz részt, október 9-én Kertán a Kossuth utcai iskola 300. évfordulójára rendezett ünnepségre látogat. Földművelésügyi Minisztérium

Szabó János miniszter október 5-én Baján a német mezőgazdasági miniszterrel tárgyal, október 9-én Szolnokon részt vesz a kormánylátogatáson. Miniszterelnöki Hivatal

Katona Tamás politikai államtitkár október 5-én, az aradi vértanúk tiszteletére rendezett megemlékezés alkalmából, Pécsre látogat.

(-j-)